

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34714
Nom	Medicina bucal
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	12.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	3	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	17 - Medicina bucal	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BAGAN SEBASTIAN, JOSE VICENTE	131 - Estomatologia

RESUM

Medicina Bucal és una assignatura obligatòria que pertany al mòdul de Patologia i Terapèutica específicament odontològica. En el Grau d'Odontologia té assignats 12 crèdits ECTS i se li ha donat caràcter teòric pràctic amb pràctiques clíniques.

S'impartirà en el tercer curs del grau d'Odontologia, tenint una important relació amb les assignatures del curs anterior, concretament amb la Patologia Mèdica i amb les Repercussions orals de les malalties sistèmiques.

La Medicina Bucal representa la matèria més mèdica de l'Odontologia. En ella els alumnes adquiriran els coneixements de les diferents patologies i malalties sistèmiques i aquelles que des de la boca puguin donar alguna manifestació en un altre òrgan o sistema corporal.

En aquesta assignatura del Grau d'Odontologia es pretén donar a l'estudiant una informació i coneixement de les malalties de la mucosa oral, ossos maxil·lars i glàndules salivals, des del punt de vista de la seva etiopatogenia, diagnòstic i tractament mèdic de les diverses malalties.

Es realitzarà una pràctica al Centre de Simulació Interdisciplinari de Ciències de la Salut de la Universitat de València

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1206 - Grau Odontologia :

R4-OBLIGACIÓ D'HAVER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

34696 - Anatomia humana

34697 - Biologia

34698 - Fisiologia humana

34699 - Bioquímica

34700 - Microbiologia i immunologia

34701 - Histologia

34702 - Psicologia i comunicació

34704 - Biomaterials i ergonomia I

34708 - Documentació, professionalisme i odontologia forense

34709 - Patologia mèdica general i pediatria

34710 - Manifestacions orals de les malalties sistèmiques

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1206 - Grau Odontologia

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Saber realitzar un examen bucal complet, incloent-hi les oportunes proves radiogràfiques i d'exploració complementàries, així com l'obtenció de referències clíniques adequades.
- Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada, sent competent en el reconeixement de les situacions que requerisquen una atenció odontològica urgent.

- Establir el diagnòstic, el pronòstic i la planificació terapèutica adequada en totes les àrees clíniques de l'odontologia, sent competent en el diagnòstic, el pronòstic i l'elaboració del pla de tractament odontològic del pacient que requerisca cures especials, inclosos els pacients medicament compromesos (com ara diabètics, hipertensos, immunodeprimits, anticoagulats, entre d'altres) i pacients amb discapacitat.
- Identificar el motiu principal de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que represente fidelment els registres del pacient.
- Conèixer els procediments i les proves diagnòstiques clíniques i de laboratori, conèixer-ne la fiabilitat i la validesa diagnòstica i ser competent en la interpretació dels resultats.
- Reconèixer la normalitat i la patologia bucal, així com l'avaluació de les dades semiològiques.
- Fer i interpretar radiografies i altres procediments basats en la imatge, rellevants en la pràctica odontològica.
- Valorar les funcions motora i sensorial de la boca, dels maxil·lars i annexos.
- Realitzar procediments limitats de tècniques diagnòstiques invasives en teixits tous (biòpsies).
- Realitzar tractament mèdic de les malalties comunes dels teixits tous bucal.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Conèixer les diverses malalties de la mucosa oral, els ossos maxil·lars, en general dels teixits tous orals i els seus annexos.
- Ser capaç d'aplicar en el pacient els tractaments mèdics odontològics a les diverses malalties de la mucosa oral, els ossos maxil·lars, teixits tous orals i els seus annexos.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CLASSES TEÒRIQUES

El temari de l'assignatura Medicina Bucal està compost pels següents blocs temàtics:

Patologia mèdica de la mucosa oral.

- Lesions per agents mecànics, físics i químics en la mucosa oral.
- Infeccions bacterianes, víriques i micòtiques de la mucosa oral.
- Malalties de la mucosa oral de caràcter immunològic i mucocutàneas.
- Tumors benignes de la mucosa oral.
- Lesions potencialment malignes de la mucosa oral.
- Càncer oral.
- Patologia pròpia de la llengua.
- Patologia pròpia dels llavis.

Patologia mèdica de les glàndules salivals.

- Components de la saliva.

- Regulació de la secreció salival i funcions de la saliva.
- Tècniques diagnòstiques en la saliva i patologia de les glàndules salivals.
- Disminució en la secreció de les glàndules salivals.
- Augment en la secreció de les glàndules salivals.
- Sialoadenitis.
- Sialoadenosis.
- La saliva com a fluid diagnòstic.

Patologia dels maxil·lars.

- Infeccions dels maxil·lars: Osteonecrosi per fàrmacs. Osteorradionecrosi.
- Lesions fibro-òssies dels maxil·lars.
- Lesions de cèl·lules gegants dels maxil·lars.
- Tumors odontogènics i no odontogènics dels maxil·lars.

Patologia nerviosa oro-facial.

- Dolor neurògen orofacial. Algies vasculars.
- Dolor miofascial i de ATM.
- Neuropaties trigeminals.
- Paràlisi orofacials.

2. PRÀCTIQUES CLÍNiques

Cada alumne realitzarà 44 hores de pràctiques clíniques amb pacients. Segons grups G els dividirem per la vesprada en la segona planta de les clíniques odontològiques de la Fundació Lluís Alcanyís de la Universitat de València.

3. PRÀCTIQUES A LAULA INFORMÀTICA: DEBAT DE CASOS CLÍNICS

Es realitzarà segons el grups I d'informàtica un debat de casos clínics que estaran pujats a l'aula virtual, amb la finalitat de poder afermar els coneixements teòrics adquirits en classe.

4. SEMINARIS A LAULA

Es realitzaran una sèrie de seminaris en els quals s'analitzarà i aprofundirà en temes de l'assignatura i en els quals l'alumne aplicarà els coneixements teòrics a situacions pràctiques, reforçant així els conceptes apresos (Grups P). El temari dels seminaris serà el següent:

Exploració clínica i diagnòstica en medicina bucal

1. Exploració clínica extraoral i intraoral
2. Lesions elementals
3. Seminari proves d'imatge I (ecografia, RX, TC, RM, PET)
4. Seminari proves d'imatge II (ecografia, RX, TC, RM, PET)
5. Seminari de biòpsia en patologia oral

Farmacologia en medicina bucal

6. Seminari d'utilització pràctica d'antibiòtics
7. Seminari d'utilització pràctica d'analgèsics i antiinflamatoris no esteroïdals
8. Seminari d'utilització pràctica d'antiinflamatoris esteroïdals
9. Seminari d'ús d'anticoagulants i antiagregants plaquetaris a Odontologia
10. Seminari de tractaments oncològics en odontologia (QT/RT)
11. Seminari de nous fàrmacs en oncologia

Diagnòstic diferencial en medicina bucal

12. Diagnòstic diferencial de les lesions mucoses blanques ,vermelles, ulcerades, pigmentades
13. Diagnòstic diferencial de lesions òssies: radiolúcides, radiopaques i mixtes
14. Seminari de diagnòstic diferencial de patologia quística i tumoral de les glàndules salivals
15. Seminari de infiltracions estètiques facials

*es realitzarà una activitat avaluable al final de cada un dels tres blocs temàtics dels seminaris.

5. EL.LABORACIÓ DE TREBALLS EN GRUP: PRÀCTIQUES TRANSVERSALS

Es realitzaran unes pràctiques transversals a l'aula en les quals intervindran tant alumnes de tercer com de segon curs, fomentant l'aprenentatge cooperatiu.

6. PRÀCTIQUES DE LABORATORI

En les pràctiques de laboratori es duran a terme una sèrie d'activitats pràctiques simulades centrades en les proves complementàries de diagnòstic (hematològiques, citològiques, histopatològiques i salivals) en els quals es treballarà sobre fantomes o entre els propis alumnes, facilitant per tant la compressió i realització d'aquestes proves.

7. RESOLUCIÓ DE CASOS PRÀCTICS: PRÀCTIQUES A CESIS-UV

Col·laboració multidisciplinar amb altres graus de l'àrea de ciències de la salut amb l'objectiu de simular l'atenció a un pacient que requereix la intervenció de diverses especialitats sanitàries.

8. ELABORACIÓ DE TREBALLS INDIVIDUALS: PROJECTES D'INNOVACIÓ DOCENT

Utilització de noves metodologies docents en forma de recursos audiovisuals, aprenentatge col·laboratiu i flipped classroom (aula invertida) per abordar temes com ara el dolor orofacial i l'exploració bucodental (Grups P).

9. ELABORACIÓ DE TREBALLS INDIVIDUALS: GAMIFICACIÓ A LAULA

Utilització de la plataforma Genially® per crear continguts visuals i interactius com a metodologia docent per reforçar continguts, introduir nous conceptes i autoavaluació de les competències adquirides.

10. PREPARACIÓ D'ACTIVITATS D'AVALUACIÓ: PROVES D'AVALUACIÓ CONTINUADA

Els alumnes tindran dues avaluacions continuades del contingut de la matèria explicada fins al moment en el qual es realitzi l'avaluació. La primera tindrà lloc l'última setmana lectiva de Desembre i la segona en l'última setmana d'abril.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	52,00	100
Pràctiques odontologia	44,00	100
Pràctiques en aula informàtica	40,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Pràctiques en laboratori	14,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	69,00	0
Lectures de material complementari	7,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	7,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,50	0
Resolució de casos pràctics	3,50	0
TOTAL	300,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les classes teòriques se centraran, sobretot, a facilitar a l'alumne la major informació possible d'on obtenir les dades necessàries per abordar les diferents malalties que es van a impartir al llarg del curs. En elles, es presentaran nombrosos casos clínics perquè l'alumne pugui entendre millor aquestes entitats.

Les pràctiques tindran lloc, tant a la sala general de la clínica odontològica (els divendres a la vesprada), com en grups reduïts en la Unitat de Medicina Bucal als matins. En unes com en altres els alumnes veuran les lesions i les característiques d'aquestes malalties en pacients. Podran fer els seus diagnòstics i assenyalar els tractaments recomanats.

En els seminaris es presentaran temes de diagnòstic diferencial i terapèutic, que siguin un complement a les classes teòriques i a les pràctiques. A més als alumnes, se'ls farà participar en una sèrie de casos online durant tot el curs perquè puguin igualment i a través d'internet visualitzar aquests casos clínics.

Els alumnes hauran de realitzar, en finalitzar el curs, un treball sobre algun tema dels inclosos en la nostra matèria, que serà acordada amb els tutors de l'assignatura.

AVALUACIÓ

AVALUACIONS CONTINUADES

Els alumnes tindran dues avaluacions continuades del contingut de la matèria explicada fins al moment en el qual es realitzi l'avaluació. La primera tindrà lloc l'última setmana lectiva de Desembre i la segona en l'última setmana d'abril.

EXAMEN FINAL TEÒRIC

Tindran un examen final teòric, que constarà amb 8 preguntes d'extensió curta (no tipus test) i dos d'extensió llarga a desenvolupar, sobre el contingut de l'assignatura.

EXAMEN FINAL PRÀCTIC

A més de l'examen final teòric, els alumnes tindran un examen final pràctic de casos clínics. Serà de tot el contingut de l'assignatura. Tindrà lloc el mateix dia que es realitzi l'examen final teòric, és a dir a maig-juny quan determina la CAT d'Odontologia"

NOTA FINAL

La nota final s'obindrà de la següent forma:

- Nota mitjana de les dues avaluacions continuades. Això representarà el 20% de la nota final.
- Nota del seminaris, pràctiques, casos online i participació en l'assignatura. Representarà el 20% de la nota final.
- El restant 60% de la nota final se obtindrà de la següent forma:

*Examen final teòric 50%.

*Examen final pràctic de casos clínics 10%.

Observació: Per aprovar l'assignatura hauran de:

- Haver aprovat tant l'examen final teòric com el final pràctic.
- Haver-se presentat a les dues avaluacions continuades.
- Haver assistit a TOTES les pràctiques clíniques i seminaris programats.

És requisit per accedir a l'avanzament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat amb aprofitament la totalitat de les seues pràctiques.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bagan JV. Medicina y Patología Bucal. València: Medicina Oral SL; 2013. ISBN: 978-84-616-5253-2 Depósito legal: V-2269-2013
- Bagan JV, Jiménez Y. Fisiopatología de las glándulas salivales. València: Medicina Oral, S.L., 2010 ISBN: V-1158-2010 Depósito legal: 978-84-613-8971-1
- Shapp JP, Eversole LR, Wysocki GP. Patología Oral y maxilofacial contemporánea. Madrid: Harcourt Brace; 1998.
- Bagan JV. Medicina y Patología Bucal. València: Medicina Oral SL; 2021. ISBN: 978-84-09-33709-5 Depósito legal: V-3299-2021

Complementàries

- Reichart PA, Philipsen HP. Odontogenic tumors and allied lesions. London: Quintessence Publishing Co. Ltd; 2004.
- Bermejo Fenoll A Medicina Bucal. Ed Síntesis Medicina bucal. Volumen I y II. Madrid: Síntesis; 1998.